

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 września 2017 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I C 1495/7 z powództwa R. (...) z siedzibą w K. przeciwko J. R. (1) o zapłatę, Sąd Rejonowy w Zgierzu oddalił powództwo.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona powodowa, zaskarżając wyrok w całości oraz podnosząc następujące zarzuty:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zupełne pominięcie treści zobowiązań pozwanego wynikających z zawartej z operatorem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym zobowiązania do zwrotu sprzętu otrzymanego w ramach zawartej umowy po zakończeniu jej obowiązywania, podczas gdy pozwany nie kwestionował, że był stroną umowy, jak również w żaden sposób nie wykazał, by w sposób należyty wywiązał się ze zobowiązań z niej wynikających przez okres obowiązywania umowy; poprzez błędne uznanie, iż dokumentacja przedłożona przez powoda do akt niniejszej sprawy jest niewystarczająca do prawidłowego zweryfikowania istnienia, charakteru i wysokości roszczenia, podczas gdy powód załączył do pozwu wszystkie dokumenty otrzymane od wierzyciela pierwotnego, a w kwestii ewentualnie brakujących dokumentów, wniósł o zobowiązanie wierzyciela pierwotnego do ich przedłożenia, jako, że z uwagi na obowiązującą tajemnicę telekomunikacyjną powód nie miał prawnych ani faktycznych możliwości ich otrzymania; poprzez błędne uznanie, iż powód nie wykazał się dostateczną aktywnością w postępowaniu dowodowym, podczas gdy powód złożył szereg wniosków dowodowych, nieuwzględnionych przez Sąd, przedłożył dokumentację dotyczącą przelanej przez operatora telefonicznego na rzecz powoda wierzytelności oraz wyczerpująco opisał stan faktyczny oraz charakter stosunku prawnego łączącego strony;

- art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz w zw. z art. 6 k.c. wskutek nieuwzględnienia wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda w treści pozwu, tj. m. in. wniosku

o zobowiązanie operatora telefonicznego do udzielenia przez operatora informacji czy wierzytelność przysługująca przeciwko pozwanemu ujęta w wyciągu z wierzytelności złożonym przez powoda została nabyta przez powoda, nadto na jakiej podstawie z jednoczesnym zobowiązaniem pierwotnego wierzyciela do przedłożenia wyciągu z listy wierzytelności stanowiących przedmiot umowy cesji wierzytelności w odniesieniu do wierzytelności przysługującej wobec pozwanego, a także przedstawienia szczegółowego wyliczenia naliczonej pozwanemu kary umownej z uwagi na przedterminowe rozwiązanie łączącej go z operatorem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez naruszenie przez Sąd obowiązku rozpoznania całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i nieuwzględnienie zarówno podstawy umownej, jak i prawnej do naliczenia pozwanemu kary umownej z tytułu nienależytego wykonania zawartej z operatorem telefonicznym umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych; błędne przyjęcie, na skutek wyłącznie pobieżnego rozpoznania niniejszej sprawy, iż powód nie wykazał podstawy i zasadności naliczenia pozwanemu kary umownej, podczas gdy zastrzeżono ją, podobnie jak treść art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2016 poz. 1489 t.j.), w razie nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego abonenta w postaci zobowiązania do utrzymania aktywnych kart SIM przyznanych abonentowi przy zawarciu umowy przez wskazany w niej czas; poprzez pominięcie przez Sąd treści warunków promocyjnych obowiązujących pozwanego i załączonych do pozwu, z których jednoznacznie wynikają zobowiązania pozwanego, jak i skutki nienależytego ich wykonania, w tym uprawnienia operatora do naliczenia kary umownej w razie nienależytego wykonywania przez pozwanego zobowiązania; poprzez nieuwzględnienie faktu niewykazania przez pozwanego, aby w sposób należyty wywiązał się z ciężących na nim zobowiązań wynikających z zawartej z operatorem umowy, tj. by dokonywał należnych opłat abonamentowych przez cały okres obowiązywania umowy;

2. naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku prawo telekomunikacyjne poprzez zastosowanie wskazanego przepisu w sposób niewłaściwy i nieuwzględnienie w całości uprawnienia operatora telefonicznego do naliczenia kary umownej w wysokości przyznanej pozwanemu ulgi przy zawarciu umowy w sytuacji doprowadzenia przez pozwanego do dezaktywacji posiadanej karty SIM, otrzymanej przez pozwanego w ramach zawartej z operatorem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, przed umówionym terminem jej obowiązywania, co skutkowało rozwiązaniem z pozwanym umowy przez operatora przed upływem umówionego czasu jej trwania, podczas gdy przesłanki naliczenia kary umownej oraz ich wysokość zostały uzgodnione przez strony umowy w jej treści i zaakceptowane przez pozwanego;

- art. 5 k.c. poprzez oddalenie przez Sąd I instancji powództwa powoda w części i uznanie, że zasądzenie całej kwoty dochodzonej pozwem pozostawałoby w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego poprzez naruszenie elementarnego poczucia sprawiedliwości, podczas gdy powód nie czynił ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za postępowanie w obu instancjach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymaga, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, w związku z czym Sąd Okręgowy na podstawie art. 505⁹ § 1 i § 2 k.p.c. rozpoznał apelację na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.

Zaznaczyć należy również, że w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne, prawidłowo dokonane przez Sąd I instancji na gruncie zgromadzonego materiału dowodowego, którego ocena nie narusza granic swobodnej oceny dowodów, wyznaczonej dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. Nie jest też sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego i mieści się w ramach swobody sądu (por. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 6 listopada 1998 r., sygn. III CKN 4/98, publ. LEX nr 322031).

Odnosząc się do zawartych w apelacji zarzutów dotyczących ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji, zauważyć trzeba przede wszystkim, że Sąd ten miał obowiązek ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, co uczynił prawidłowo, zaś stan faktyczny nie był sporny. Z uzasadnienia pozwu wynika, że dochodzone roszczenie obejmuje należności z tytułu niezwrócenia w terminie przez pozwanego pierwotnemu wierzycielowi - (...) S.A., udostępnionego sprzętu w postaci dekodatorów. Powód domagał się zasądzenia kwoty 680,00 zł bez odsetek wynikającej z nieuregulowania przez pozwanego noty obciążeniowej dla konta klienta nr (...). Bezspornym było, że pozwany zawarł z pierwotnym wierzycielem umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz że był związany regulaminem świadczenia usług oraz cennikiem. Regulamin ten zastrzegł karę umowną na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego (§ 6 pkt. 9), co niewątpliwie obejmuje też niezwrócenie udostępnionego urządzenia dekodującego wraz z kartą.

W sprawie niekwestionowanym było również, że J. R. (2) zwrócił udostępnione mu dekodery w Autoryzowanym Punkcie Sprzedaży w (...) dni po upływie 30-dniowego terminu określonego w regulaminie świadczenia usług. Sąd I instancji nie podważał też, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności z 6 września 2016 roku (...) S.A. przeniósł na rzecz Raport Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. wierzytelność przysługującą mu przeciwko pozwanemu, a objętą powództwem w niniejszej sprawie.

Przyczyną oddalenia powództwa nie było zatem nieudowodnienie roszczenia przez powoda, który wykazał podstawę swoich roszczeń oraz podstawę ustalenia ich wysokości. Wykazał też nabycie wierzytelności od pierwotnego wierzyciela.

Na gruncie niespornych ustaleń Sąd Rejonowy nie uwzględnił powództwa ze względu na jego sprzeczność ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa i naruszenia zasad współzycia społecznego (art. 5 k.c.).

W tym stanie rzeczy, zarzuty apelacji skonstruowane w oparciu o naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., należy ocenić jako nieporozumienie, skoro w rozpoznawanej sprawie ustalony stan faktyczny był niesporny.

Jako pozostający bez związku z niniejszą sprawą ocenić należy także zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 232 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz w zw. z art. 6 k.c. Zarzut ten odnoszony jest do zakresu przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego. Jak już jednak wcześniej wskazano okoliczność skutecznego nabycia dochodzonej przez powoda wierzytelności nie była sporna, a wskazywany w zarzucie wniosek dowodowy w ogóle nie był formułowany w toku postępowania.

Chybiony jest również podnoszony przez skarżącego zarzut naruszenia art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 1907) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skoro przepis ten nie znajdował w niniejszej sprawie zastosowania, ponieważ nie był podstawą dochodzonych przez powoda roszczeń.

Jedynym zarzutem, do którego należy się merytorycznie odnieść jest zarzut naruszenia art. 5 k.c.

Sąd Rejonowy słusznie wskazał na funkcje, jakie pełni kara umowna. Ma ona na celu przede wszystkim dodatkowo wpływać na dłużnika tak, aby wykonał on ciężące na nim zobowiązanie niepieniężne terminowo i należycie, a przy tym zabezpieczać interes wierzyciela, poprzez naprawienie ewentualnej szkody poniesionej na skutek nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 21 marca 2017 roku, sygn. I ACa 1428/16, publ. LEX nr 2344229).

Podzielić należy również stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 25 listopada 2016 roku (sygn. akt V CSK 123/16, publ. LEX nr 2165599), zgodnie z którym artykuł 5 k.c. prowadzić może do wyłączenia skuteczności roszczenia o zapłatę kary umownej, jeżeli roszczenie w świetle szczególnych ustaleń faktycznych prowadziłoby do stwierdzenia stanu nadużycia prawa podmiotowego. Dokonane w niniejszej sprawie niekwestionowane ustalenia faktyczne zdecydowanie dają dostateczne podstawy do przyjęcia konstrukcji nadużycia prawa podmiotowego przez powoda.

Istotną jest okoliczność, że pozwany ze spełnieniem świadczenia spóźnił się nieznacznie, ostatecznie wykonał je zwracając oba dekodery po rozwiązaniu umowy zawartej z (...) S.A. Pierwotny wierzyciel w żaden sposób nie różnicował jednak sytuacji klienta, który uchybił terminowi przewidzianemu na zwrot sprzętu od sytuacji, w której sprzętu nie zwrócono.

Pamiętać należy, że klauzula generalna ujęta w art. 5 k.c. ma na celu zapobieganie stosowaniu prawa w sposób schematyczny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 lipca 2017 roku, sygn. I ACa 348/17, publ. LEX nr 2391898), a taki automatyzm stałby u podstaw rozstrzygnięcia o zasądzeniu dochodzonej od pozwanego kwoty tylko z tego powodu, że rzeczywiście naruszył on swoim postępowaniem § 6 pkt. 11 regulaminu świadczenia usług. Sąd I instancji słusznie zważył na dysproporcję pomiędzy stopniem naruszenia ciężącego na pozwanym obowiązku, a wysokością nałożonej na niego kary umownej,

tym bardziej, że kilkudniowe opóźnienie pozwanego nie naraziło powoda na żadną szkodę ani nawet uciążliwość (por. Nazaruk, Piotr. Art. 5. W: Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. II, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2014).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w pełni podziela zatem stanowisko Sądu Rejonowego, że roszczenie powoda jest sprzeczne zarówno ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem kary umownej jak i zasadami współżycia społecznego. Argumentacja Sądu I instancji została przedstawiona w sposób wyczerpujący i zasługuje na pełną aprobatę.

Mając na uwadze niezasadność zarzutów apelacyjnych oraz jednocześnie brak ujawnienia okoliczności, które podlegają uwzględnieniu w postępowaniu odwoławczym z urzędu, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.